

عنوان مقاله:

تاثیر محلولپاشی کود کمپلکس فلوریش میکروکیمی و تراکم بوته بر عملکرد و برخی صفات کمی ارقام امیدبخش آفتابگردان

محل انتشار:

مجله تولید گیاهان زراعی، دوره 14، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

داود امیدی نسب - دانشجوی دوره دکترا - دانشگاه شهید چمران اهواز - اهواز

موسی مسکر باشی - استاد گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، دانشگاه شهید چمران اهواز. اهواز.

افراسیاب راهنما قهفرخی - دانشیار گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی، دانشگاه شهید چمران اهواز. اهواز.

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: آفتابگردان متعلق به خانواده آستراسه و به‌عنوان یکی از سه گیاه مهم روغنی در جهان، از درصد روغن دانه بالا (۵۰ - ۴۵ درصد) برخوردار است. یکی از دلایل اصلی پائین بودن عملکرد دانه آفتابگردان، کمبود ریزمغذیها است. بنابراین تقویت، حفظ بهره‌وری و تعیین مناسبترین تراکم کشت، در ارقام جدید آفتابگردان جهت دستیابی به عملکرد مطلوب ضروری است. آزمایش حاضر نیز بر مبنای انتخاب مناسبترین رقم امیدبخش آفتابگردان در بهترین تراکم بوته و سطوح کاربردی کود کمپلکس فلوریش میکروکیمی در شهرستان دزفول اجرا گردید. مواد و روشها: بمنظور ارزیابی عملکرد و برخی صفات کمی ارقام امیدبخش آفتابگردان به محلولپاشی کمپلکس عناصر غذایی و رقابت درونگونه‌های، آزمایشی بصورت کرت‌های دوبرار خرد شده در قالب طرح پایه بلوکهای کامل تصادفی با استفاده از سه تکرار و سه فاکتور تراکم بعنوان فاکتور اصلی (۷، ۹، ۱۱ و ۱۳ بوته در مترمربع)، کود کمپلکس بعنوان فاکتور فرعی اول (۰، ۱ و ۲ کیلوگرم در هکتار) از منبع کود کمپلکس فلوریش میکروکیمی تولیدی شرکت شیمی کرد و رقم بعنوان فاکتور فرعی دوم (فلیکس، شکیرا، اسکار، ساوانا، شمس، لباد، سودیمانس و موناالیزا) در شرکت شهید رجائی دزفول در سال زراعی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ اجرا گردید. بذور ارقام مورد آزمایش از شرکت شهید رجائی دزفول تهیه شد. هر کرت آزمایشی دارای ۶ خط کاشت به طول ۵/۱ متر با فاصله خطوط ۷۵ سانتیمتر در نظر گرفته شد و با توجه به تراکم ۷، ۹، ۱۱ و ۱۳ بوته در مترمربع، بوته‌ها روی خطوط کاشت به ترتیب با فواصل ۱۸، ۱۵، ۱۲ و ۹ سانتیمتر در مرحله سه تا چهار برگی تنظیم شدند. پس از رسیدگی فیزیولوژیک دانه‌ها و برداشت گیاهان، صفات ارتفاع ساقه، قطر ساقه، قطر طبق، تعداد دانه در طبق، وزن دانه‌ها در طبق، عملکرد دانه و عملکرد روغن اندازه‌گیری گردید. یافته‌ها: نتایج نشان‌دهنده تاثیر معنی‌دار محلولپاشی کمپلکس عناصر غذایی و تراکم، بر صفات مورد بررسی بجز ارتفاع ساقه بود. رقم شمس با ۳۶/۱۹۸ سانتیمتر، حداکثر ارتفاع ساقه را داشت. براساس نتایج حاصله، محلولپاشی کمپلکس عناصر غذایی موجب افزایش قطر ساقه، تعداد دانه در طبق، وزن دانه‌ها در طبق و عملکرد دانه و روغن نسبت به شاهد میگردد. همچنین افزایش تراکم کاشت، علیرغم کاهش تعداد و وزن دانه در طبق، موجب افزایش عملکرد دانه گردید. با افزایش تراکم، عملکرد دانه تک گیاه کاهش یافت، اما افزایش تعداد گیاهان در واحد سطح جبرانکننده این کاهش بود. با توجه به بررسی نتایج مقایسه میانگینها، محلولپاشی کمپلکس عناصر غذایی نیز از طریق بهبود اجزای عملکرد و کاهش تنش رقابتی بین بوته‌ها در تراکم‌های بالای کاشت، سبب افزایش عملکرد دانه در آفتابگردان گردید. بیشترین عملکرد دانه و روغن نیز به‌ترتیب بمیزان ۴۰/۵ و ۶۴/۲ تن در هکتار در تراکم ۱۱ بوته در مترمربع و محلولپاشی ۱ کیلوگرم عناصر غذایی توسط رقم فلیکس بدست آمد. عملکرد روغن تابعی از عملکرد دانه و درصد روغن آن است، بنابراین به‌نظر میرسد که در آزمایش حاضر، عملکرد دانه بالاتر در تراکم ۱۱ بوته در مترمربع و بهبود فتوسنتز و دانه‌بندی مناسب در زمان محلولپاشی عن ...

کلمات کلیدی:

رقابت درون گونه ای، کود کمپلکس، رقم فلیکس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1262032>

